

Filosofie a její podoby

Filosofii je nutno odlišovat od všeho druhu nefilosofií, ale je to velmi nesnadné, protože sama filosofie může na sebe brát rozmanité podoby. Filosofii však na druhé straně nelze nikdy definitivně jako myšlenkovou disciplínu vymezit (definovat) pozitivně, takže zbývají jen její možná jednotlivá negativní vymezení, tj. výměry, čím filosofie není. (Jeden z nejstarších – a asi nejznámějších – takových pokusů o negativní vymezení lze připsat Sókratovi resp. Platónovi; oba užili upřesnění významu slova „*sofistés*“, ale jsou i některé starší, a pak mnohé další.) Problém se všemi takovými negativními výměry resp. myšlenkovými pokusy spočívá v tom, že většina podobných negativních vymezení může být interpretována jen jako „jiná“ filosofie. Proto je pochopitelné, že zejména v poslední době se mnozí autoři třeba právě starořeckých „*sofistů*“ zastávají a považují je za filosoficky zajímavé a produktivní. A k dovršení všeho je stále víc autorů přesvědčeno, že řecká (a evropská) filosofie představuje jen jednu z historických cest vzniku a tradování filosofie, a to vedle tradic čínského, indického a možná řady dalších typů. Po mém soudu je třeba považovat požadavek zavedení pořádku do takového zmatku za filosoficky nejen nanejvýš potřebný, ale přímo za principiálně nezbytný.

(Písek, 120116-1.)